

ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY RODZINIE I DZIECKU

NA LATA 2008 – 2014

Opracowanie modyfikacji programu:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Tuchola 2007r.

...Dziecko dla pełnego i prawidłowego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia...

[Konwencja o prawach dziecka]

...Wychowanie nie powinno być niczym innym jak umożliwianiem każdemu z nas własnego rozwoju.

Pino Pellegrino

Wstęp

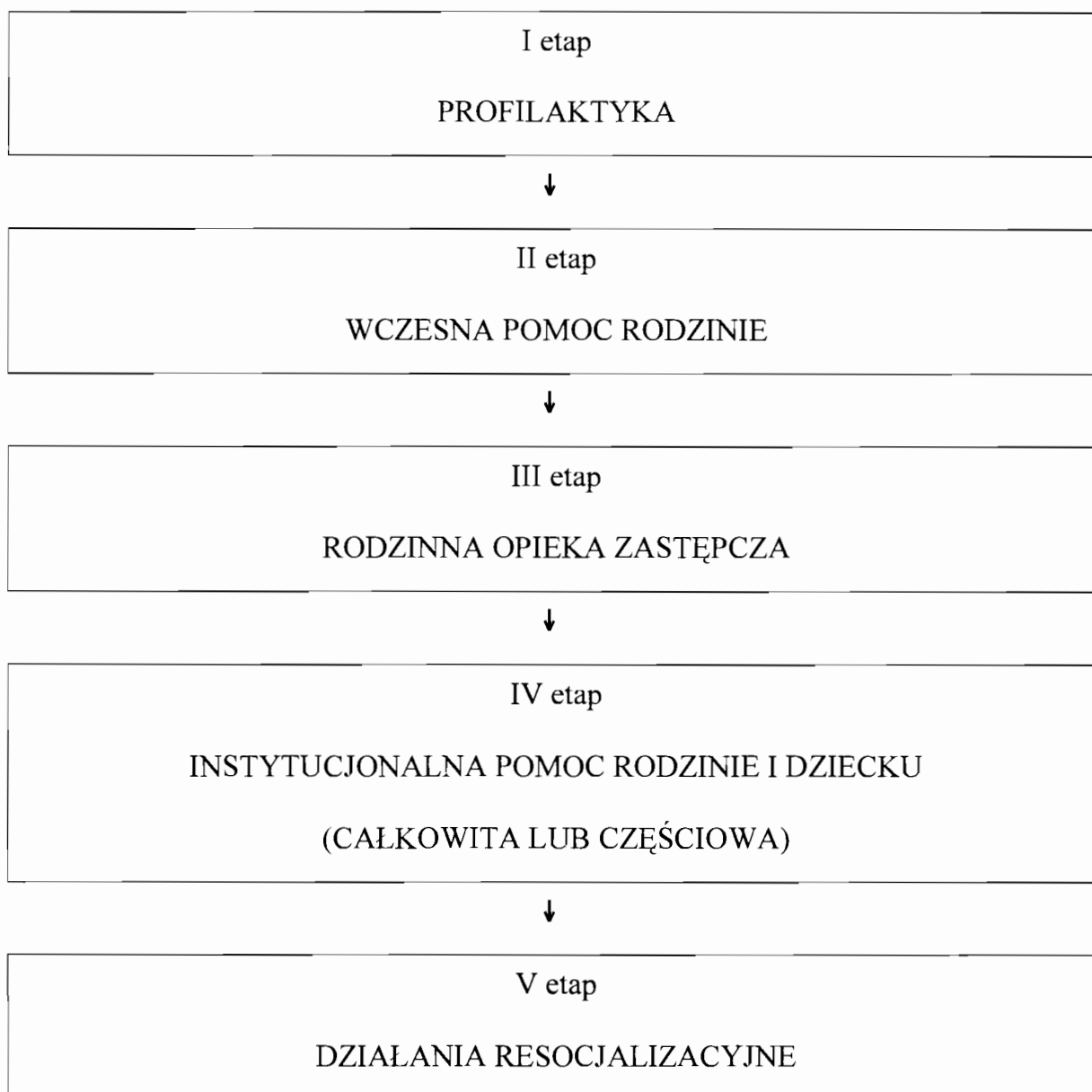
Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. nr 64 poz. 593 z 2004r.) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przygotowało modyfikację Programu, który w dużej mierze opiera się na wcześniejszych założeniach nowoczesnego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem.

Główne zasady tego systemu to:

1. Unikanie w miarę możliwości umieszczenia dziecka poza rodziną, z prymatem pomocy rodzinie, z dostosowaniem form udzielanej pomocy do problemów i potrzeb rodziny, z podkreśleniem profilaktyki i wsparcia rodzin dysfunkcyjnych.
2. Wnioskowanie o umieszczenie dziecka poza rodziną, z równoległym uruchomieniem działań na rzecz pomocy rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów (umieszczenie dziecka poza rodziną jest warunkowane jednoczesnym podjęciem pracy socjalnej na rzecz rodziny).
3. Uznania umieszczenia dziecka poza rodziną za sytuację wyjątkową, dopuszczalną tylko po wyczerpaniu i bezskuteczności innych działań (zasada autonomii rodziny, zasada pomocniczości).

W realizacji tych zasad bardzo ważną rolę ma do spełnienia program rodzinnej opieki zastępczej rozumiany jako jedna z ważniejszych form wspierania rodziny.

Lokalny system pomocy rodzinie i dziecku powinien funkcjonować w następujących etapach:

Zintegrowany System Pomocy Rodzinie i Dziecku zawiera po modyfikacji aktualnie 5 projektów:

1. Interdyscyplinarny Zespół Pomocy Rodzinie i Dziecku,
2. Usługi poradnicze wspierające i edukacyjne
3. Rodzinna opieka zastępcza jako forma wspierania rodziny
4. Punkt Interwencji Kryzysowej
5. Mieszkania chronione dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.

PROJEKT Nr 1

Tytuł projektu

Interdyscyplinarny Zespół Pomocy Rodzinie i Dziecku

Miejsce realizacji

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Istota projektu

Interdyscyplinarny Zespół Pomocy Rodzinie i Dziecku działa od 2002r. Celem jego jest opracowanie planu pomocy konkretnej rodzinie, dziecku bądź osobie w oparciu o wiele podmiotów. Zdarza się bowiem, że ta sama rodzina, dziecko czy osoba jest w centrum zainteresowania wielu instytucji. W związku z tym, że zespół skupia w swoich szeregach różnorodnych specjalistów, łatwiej jest wypracować wspólne działania na rzecz konkretnej jednostki. Należy tutaj zaznaczyć, iż zarówno skład zespołu, jak i jego częstotliwość uzależniona jest od osoby oraz istoty problemu.

Uzasadnienie projektu

Cele:

- zebranie oferty placówek i instytucji działających na terenie całego powiatu w zakresie różnych form pomocy rodzinie (szczególnie organizacji pozarządowych),
- współpraca z instytucjami zajmującymi się problemami rodziny,
- niesienie profesjonalnej, szybkiej i skutecznej pomocy dziecku i rodzinie.

Efekty:

- profesjonalne zidentyfikowanie problemów opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- opracowanie planu pomocy rodzinie i dziecku,
- monitorowanie i modyfikowanie w zależności od zmieniających się potrzeb planu pomocy rodzinie,
- animowanie różnych działań mających na celu stwarzanie spójnego systemu opieki nad rodziną w powiecie.

Sposób realizacji

Zespół zbiera się w zależności od potrzeb i omawia:

- problemy opiekuńczo-wychowawcze występujące w konkretnej rodzinie,
- stan realizacji i efekty wcześniej ustalonych planów pomocy z daną rodziną,
- stopień wykonania postanowień sądu w sprawach o umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.

Realizatorzy projektu

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi,
- w skład Interdyscyplinarnego Zespołu Pomocy Rodzinie i Dziecku wchodzi: sędzia rodzinny, kuratorzy zawodowi dla nieletnich, przedstawiciel policji, psycholog i pedagog z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tucholi, pracownicy socjalni GOPS,
- w pracach zespołu mogą brać również udział zaproszeni goście np. pedagog szkolny.

Termin realizacji

Projekt realizowany

PROJEKT Nr 2

Tytuł projektu

Usługi poradnicze wspierające i edukacyjne

Miejsce realizacji

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

W założeniach Dom Dziecka w Tucholi.

Istota projektu

Usługi poradnicze wspierające i edukacyjne są dostępne dla wszystkich rodzin lub skierowane na rodziny o wspólnej charakterystyce (np. matki nieletnie). Usługi te są dostępne na każdym etapie rozwoju rodziny a nie tylko w reakcji na dysfunkcje. Wspierają one jej potencjał a nie zastępują funkcji wypełnianych przez poszczególnych jej członków. Ponadto opierają się one na dobrowolnym uczestnictwie rodzin w podejmowanych działaniach. Zaplanowanie tego rodzaju usług jest poprzedzone zebraniem obszernych informacji na temat potrzeb danej rodziny od innych członków społeczności, służb lokalnych, organizacji, kościoła itd. Usługi poradnicze wspierające i edukacyjne są podstawowym poziomem profilaktyki skierowanym do rodzin.

Uzasadnienie projektu

Cele:

- wspieranie (uzupełnianie) rodziny w wysiłkach zmierzających do zapewnienia optymalnych warunków rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i społecznego dzieci,
- wspieranie rodzin w radzeniu sobie z problemami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym szczególnie z problemami związanymi z wychowywaniem dzieci,
- pomoc rodzinie w jak najbardziej efektywnym spożytkowaniu form wsparcia zewnętrznego w celu wzmocnienia rodziny i pełnienie roli rodziców,
- pozytywny wpływ na jakość stosunków pomiędzy wszystkimi członkami rodziny, w tym szczególnie pomiędzy rodzicami i dziećmi.

Efekty:

Zapobieganie różnego rodzaju dysfunkcjom mogąym wystąpić w rodzinie
– wczesna profilaktyka.

Sposób realizacji

Prowadzenie specjalistycznych usług poradniczych, wspierających, edukacyjnych przez specjalistów.

Realizatorzy projektu

Pracownicy socjalni PCPR, Ośrodków Pomocy Społecznej, psycholog, pedagodzy szkolni, radca prawny, policjant,

Termin realizacji

Projekt realizowany

PROJEKT Nr 3

Tytuł projektu

Rodzinna opieka zastępcza jako forma wspierania rodziny

Miejsce realizacji

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi

Istota projektu

Wszędzie tam, gdzie mamy do czynienia z punktu widzenia bezpieczeństwa dziecka lub innych ważnych okoliczności konieczność rozdzielenia go od rodziny, organizujemy dla niego rodzinną opiekę zastępczą. Jest to tym bardziej konieczne, ponieważ na terenie naszego powiatu nie ma żadnego rodzinnego domu dziecka ani też hostelu dla dzieci. Najistotniejsza jest jednak korzyść emocjonalna jaką odnosi dziecko z pobytu w rodzinie, a nie w placówce. Są dwie grupy dzieci dla których staje się konieczne zapewnienie im zastępczej opieki rodzinnej. Pierwszą grupę stanowią dzieci, które w sposób nagły są pozbawione opieki rodzicielskiej np. śmierć rodziców, nagła ich choroba, porzucenie dziecka, interwencje policyjne. Te dzieci do czasu unormowania i wyjaśnienia ich sytuacji życiowej powinny trafić do pogotowia rodzinnego które stanowi profesjonalnie przygotowana rodzina zastępcza. Druga grupa dzieci, to te, które należy umieścić w rodzinie zastępczej, gdyż mimo wielu wysiłków włożonych w pracę z rodziną naturalną dziecka od dłuższego czasu nie spełnia ona swoich zadań. Te dzieci również powinny trafić do profesjonalnie przygotowanych rodzin zastępczych spokrewnionych lub obcych.

Uzasadnienie projektu

Podział na typy rodzin zastępczych jest różny i praktycznie spotykamy ich różne klasyfikacje, np.:

- rodziny spokrewnione (zobowiązane do alimentacji)
- rodziny niespokrewnione (nie zobowiązane do alimentacji),
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem:
 - a) wielodzietne,
 - b) specjalistyczne,
 - c) o charakterze pogotowia rodzinnego.

W sprawnie działającym systemie rodzin zastępczych najważniejszą rolę winny spełniać rodziny niespokrewnione, zawodowe.

Do najważniejszych zadań PCPR w zakresie rodzin zastępczych należą:

1. Promowanie i upowszechnianie różnorodnych form rodzinnej opieki zastępczej, działalność edukacyjna i informacyjna.
2. Przygotowanie kadry specjalistów do podejmowania działań w zakresie upowszechniania i wdrażania programu rodzinnej opieki zastępczej.
3. Aktywne pozyskiwanie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych.
4. Szkolenie kandydatów zawiązujących rodzinną opiekę zastępczą.
5. Dobór i przygotowanie dzieci, w tym dzieci własnych opiekunów zastępczych do zmian w rodzinie i do pobytu w zastępczych środowiskach rodzinnych.
6. Dobieranie właściwych form rodzinnej opieki zastępczej i odpowiednich rodzin dla dziecka.
7. Monitorowanie zadań podjętych przez opiekunów zastępczych i profesjonalne wspieranie dzieci i rodzin.
8. Współpraca z rodziną naturalną, zwłaszcza gdy rokuje nadzieję na powrót dziecka.
9. Ulepszanie prowadzenia dotychczas funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez ich cykliczne diagnozowanie i motywowanie do lepszego wykonywania zadań.
10. Ścisła współpraca w sprawach o zawiązywanie zastępczych form wychowania rodzinnego z instytucjami i organizacjami do tego uprawnionymi, a zwłaszcza z sądami rodzinnymi, organami władzy i administracji samorządowej i rządowej, placówkami świadczącymi opiekę dzieciom, służbą zdrowia, pomocą społeczną, innymi służbami miejskimi, instytucjami oświatowymi i organizacjami publicznymi i pozarządowymi działającymi na rzecz rodziny i dziecka.
11. Współpraca z ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi w sprawach adopcji dzieci.
12. Aktywizacja samopomocy wśród rodzin zastępczych i poważne traktowanie zadań wspierania rodzin zastępczych.

Sposób realizacji

1. Szkolenie rodzin zastępczych w formie: warsztatów, grup wsparcia, poradnictwa.
2. Kwalifikowanie i szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych.
3. Współpraca z sądem rodzinnym, szkołami, policją, innymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny .

4. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

Realizator projektu

PCPR w Tucholi

Termin realizacji

Projekt realizowany.

PROJEKT Nr 4

Tytuł projektu

Punkt Interwencji Kryzysowej

Miejsce realizacji

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi

Istota projektu

Każda rodzina tworzy swoistą dla siebie równowagę, która pozwala jej na przeżywanie poczucia wspólnoty, a także udzielanie sobie wsparcia w sytuacjach trudnych. Długotrwały stres lub krytyczne wydarzenie życiowe jest stanem napięcia, który utrzymany przez dłuższy czas zaburza tę równowagę w rodzinie. Jeżeli nie udaje się jej przywrócić rozwija się ostry kryzys. Może być on wywołany następującymi wydarzeniami: śmierć bliskiej osoby, rozwód, lub separacja małżonka, trudności wychowawcze z dziećmi, choroba, trudna sytuacja materialna, przemoc itp. Jednym ze sposobów radzenia sobie w takich sytuacjach jest korzystanie ze wsparcia społecznego w formie interwencji kryzysowej. Składają się na nią różne formy pomocy psychologicznej, medycznej, socjalnej i prawnej. Ta forma pomocy polega na kontakcie terapeutycznym skoncentrowanym na problemie wydłużającym kryzys, czasowo ograniczonym, w którym dochodzi do konfrontacji osoby z kryzysem i do jego rozwiązania.

Uzasadnienie projektu

Cele:

- zapobieganie przejścia ostrego kryzysu w stan chroniczny,
- złagodzenie objawów reakcji kryzysowej,
- przywrócenie równowagi psychicznej,
- zdiagnozowanie przyczyn kryzysu konkretnej osoby,
- udzielenie emocjonalnego wsparcia dla zapewnienia bezpieczeństwa i wsparcia materialnego (nocleg, schronienie, pożywienie),
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami (pomoc w sposób właściwy ma odpowiedzieć na potrzeby osoby w kryzysie).

Efekty:

- stworzenie skutecznego systemu pomocy dla osób i rodzin w sytuacjach kryzysowych,
- nabycie takich właściwości psychicznych jak szacunek dla samego siebie, poczucie skuteczności własnego działania, zaufanie do siebie, łatwość przystosowania się do sytuacji trudnych, poczucie własnej wartości.

Sposób realizacji

Utworzenie miejsca noclegowego dla pokrzywdzonych w wyniku przemocy kobiet z dziećmi w sytuacji kryzysowej (do 3 dni). Miejsce to spełniałoby funkcję ochronną w sytuacji bezpośredniego zagrożenia do czasu zastosowania środków prawnych przez sąd, prokuraturę w stosunku do sprawcy przestępstwa znęcania się nad rodziną.

- grupy wsparcia (np. ofiar przemocy w rodzinie, osób uzależnionych i współuzależnionych),

Realizator projektu

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi

Termin realizacji

Projekt realizowany.

PROJEKT Nr 5

Tytuł projektu

Mieszkania chronione dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.

Istota projektu

Pomoc osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze w uzyskaniu samodzielności życiowej, a także w integracji ze środowiskiem lokalnym.

Uzasadnienie projektu

Część wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, a szczególnie Domu Dziecka deklarujących chęć powrotu i osiedlenia się na terenie naszego powiatu, stara się między innymi o pomoc w uzyskaniu mieszkania, w tym mieszkania chronionego. Często zamieszkanie z rodziną biologiczną jest niemożliwe, gdyż nie jest znane miejsce pobytu rodziców naturalnych, są oni wyeksmitowani z poprzednich mieszkań lub też środowisko rodziny naturalnej jest głęboko zdemoralizowane i patologiczne.

Wychowankowie ci mają także duże problemy z uzyskaniem społecznej i ekonomicznej samodzielności. Bardzo trudno adaptują się w nowym środowisku. Dlatego też mieszkanie chronione jest niezbędnym etapem w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej. Oprócz mieszkania wymagają oni także wsparcia w formie poradnictwa psychologicznego pedagogicznego oraz pomocy w znalezieniu pracy.

Sposób realizacji

Wydzielenie na terenie budynku aktualnego Domu Dziecka w Tucholi mieszkań, dla usamodzielnianych wychowanków w wieku od 15 r.ż., zbliżonych do rodzinnych form pomocy.

1. Wyposażenie mieszkania.

Mieszkanie przeznaczone dla kilku osób tej samej płci. Powinno składać się z kuchni (wyposażonej w podstawowy sprzęt kuchenny), łazienki, przedpokoju i pokoi, np. dwa pokoje dwuosobowe, jeden jednoosobowy. Pokoje wychowankowie urządzają sami.

2. Zasady przyznawania mieszkania chronionego.

Mieszkanie chronione jest świadczeniem z zakresu pomocy społecznej i jest przyznawane w drodze decyzji administracyjnej na okres do lat dwóch lub do czasu ukończenia nauki. Przyznanie mieszkania chronionego wiąże się z równoczesnym wymogiem ścisłego realizowanie indywidualnego planu usamodzielnienia wychowanka.

Podstawowe kryteria kwalifikacji:

- wcześniejszy pobyt w placówce lub w rodzinie zastępczej,
- brak samodzielności społecznej lub ekonomicznej,
- zdolność do samodzielnego funkcjonowania w mieszkaniu i środowisku (bez opieki osób drugih),
- brak oparcia w rodzinie naturalnej bądź, gdy rodzina jest czynnikiem wywołującym, wzmacniającym lub utrwalającym niesamodzielną życiową wychowanka, a wcześniejsze próby terapii w środowisku rodzinnym nie przyniosły rezultatów.

Realizatorzy projektu

Placówka socjalizacyjna Dom Dziecka w Tucholi.

Termin realizacji

Projekt realizowany.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Kungowski

